

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

§. 1. Prima familiaritatis proprietas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39637

tristis, neque turbulens, donec ponat in terra iudicium. In quibus verbis insinuat Propheta *septem* nostri Saluatoris proprietates, in quibus boni ciues debeant illum imitari.

§. I. *Prima familiaritatis proprietates.*

I. **P**RIMA proprietates, quæ ad suauem & humanam cum alijs familiaritatem plurimum confert, significatur illis verbis *non erit tristis*, neque ex naturali scilicet sua constitutione, nec ex inordinato aliquo accidente. *Triplex* enim est *tristitia*, quædam *studiosa*, alia *naturalis*, tertia *vitiosa*. *Prima* potuit locum habere in Christo D. N. ipse enim dixit paulò ante suam passionem: *a tristis est anima mea usque ad mortem*: & Apostolus dicit: *tristitiam quæ secundum Deum est, pœnitentiam in salutem stabilem operari*: talis est, quæ de proprijs alienisve peccatis & miserijs proximorum habetur. Hæc coniunctas sibi habet has tres præcipue virtutes: *pœnitentiam*, *misericordiam*, & *charitatis zelum*: estque semper secundum regulas rationis moderata; ne, si nimia sit, euadat vitiosa. *Tristitiæ naturalis* fundamentum & radix est humor *melancholicus* grauis & importunus ac molestus. Quæ complexio, quãuis culpabilis ipsa non sit: si tamen non reprimatur & corrigatur, facile labitur in incommoda vitiosa *tristitiæ*; quæ coniungi præcipue solet his *tribus* vitijs, *impatientiæ* scilicet, ob mala, quæ eueniunt; aut bona, quæ amittuntur, *invidia* ac dolori de prosperitatibus alienis; *acedia* siue tædio ex bonis operibus, cum diffidentia quadam & quasi desperatione, ac reliquis tentationibus, quarum supra est facta mentio. Et vniuersim, quoniam *tristitia* (teste sancto Augustino) earum rerum est, quæ contra nostram voluntatem eueniunt, ex ea prouenit, vt homines voluntati suæ valdè addicti, quibus propterea vix potest satisfieri, valdè subiecti sint inordinatis huiusmodi *tristitijs*; quarum causa tum sibi ipsis, tum alijs graues sunt & intolerabiles: *Sibi* quidem: quia *b sicut tinea vestimento, & vermis ligno*: (vt Salomon ait) *ita tristitia viri nocet cordi, & c spiritus tristis exsiccet ossa, animus autem gaudens, aratem floridam facit: d tristitiam (ait Ecclesiasticus) non des anima tua, & non affligas te metipsum in consilio tuo, & in rebus gerendis. Incunditas cordis hæc est vita hominis, & thesaurus sine defensione sanctitatis*: nam gaudium producit annos, *tristitiam ergo longè repelle a te, multos enim occidit tristitia, nec est utilitas illa*, quòd etiam Apostolus confirmat, dicens: *e seculi tristitiam, morte operari*. Ex quo fit, vt cor ipsum debilitet, frangat alas, & hominem reddat ineptum ad benè fungendum suis officijs, & satisfaciendum obligationibus. Nã quemadmodum dilectio, iuxta mentem Philosophi perficit opera: ita è contra *tristitia* multos in eisdem defectus admittit: quemadmodum accidit Aaroni, qui cum valde esset tristis ex repentina duorum filiorum morte, errorem admisit in oblatione sacrificij: qui, cum propterea à Moysè corripere

I.

Tristitia.

1.

Studiofa.

a Matt. 26.

38.

2. Cor. 7. 10.

2.

Melancholica.

Traff. 2. c. 5.

§ 3.

Propria voluntas sibi molesta.

b Prov. 25.

20.

c Cap 17. 22.

d Eccl 30.

22.

e 2. Co. 7. 10.

Lib. 10. E.

in c. 4.

S. Tho. 1. 2.

q. 7. a. 3.

tur, respondit: *etiam mihi acciderit quod vides, quomodo patri placere Domino in ceremoniis mente lugubri. Quod cum audisset Moyses, recepit satisfactionem: sufficientem iudicans exultationem, quod ex tristitia esset afflictus. Denique qui valde sunt tristes, reliquis sunt in agendo graues, & omnes fugiunt eorum conuersationem, gaudentes potius coniungere se modestè & grauius letis: ac propterea de Christo Domino nostro dixit dauid: quod cum g^o vnixerit Deus oleo lætitiæ præ consortibus eius. His verbis insinuans, futurum illum in anima hac cælesti lætitiæ plenum, quam totum etiam corpus modestia & grauitate quadam diuina participaret, & omnes bene illi afficerentur: omnes etiam eius socij, hoc est discipuli, eiusdem essent participes: quia plurimum in eo sibi complacet, quod omnes in lætitiæ illi seruiant: sic enim idem Dauid: *In seruu Domini in lætitiæ; introite in conspectu eius in exultatione.* Et Salomon, longum quendam concludens sermonem: *cognomi* (inquit) *quod non esset melius nisi letari, & facere bene in uita sua*: nam bona lætitiæ bonam promouet uitam; quæ vicissim ipsam auget lætitiæ. Quare si huiusmodi naturalis tristitiæ fors tibi contigerit, debes eius excessum mortificare, siquidem gratia naturam corrigit & emendat; & (vt sponsus dixit) *forte est vt mors dilectio* siue charitas, ad extinguendum scilicet prauam hanc connaturalem indolem: bona etiam conscientia, cordis adfert lætitiæ, quæ tristitiæ expellit aut moderatur. Sed attentiori studio fugere oportet tristitiæ *uisionem*, diligentem dando operam, ne propria tua voluntati valde sis addictus; sed eam cum diuina in rebus omnibus coniungas & conformes: hoc est enim quod Sapiens dixit: *non contristabit iustum quid ei acciderit*; quia nihil ei euenit contra votum & desiderium, quod transfudit in ipsum Deum: à cuius voluntate & prouidentia acceptat & amplectitur quidquid non est peccatum; & fiducia, quam in ea collocatam habet, radices euellit tristitiæ, & cor ipsum pace implet & gaudio; redditque affabilem valde & humanum, omnibus eius Reipublicæ & familiaræ.*

§. 11. Reliquæ familiaritatis proprietates.

EX prima hac proprietate *secunda* oritur, quæ Propheta exprimit illo verbo. *nequeturbulentus*, hoc est, neque turbatus erit, nec præceps, aut festinans instar turbinis, aut venti vehementis, qui quasi in inomento euoluit & turbat omnia: quod proprium est eorum, qui natura sunt *cholericis*, & impetu quodam ac vehementia in dictis & factis suis progrediuntur; & sic turbant pacem reliquorum, & familiam; ac ipsam etiã ciuitatem commouent; quos instruit Ecclesiasticus, dicens *a noli citatus esse in lingua, noli sicut leo esse in domo tua, euerrens domesticos tuos*, huiusmodi enim furij & tibi ipsi, & illis nocent: & expellis e domo

f Lev. 10. 19

Et Alijs grauius.

g f A. 44. 8.

h Psal. 99. f.

i Eccles. 2.

12. 22.

Natura corrigenda.

k Cant. 8. 6.

3.

Vitiōsa.

Prou. 12. 21.

Fiducia in Deum.

2.

a Eccl. 4. 34.